Ruth, Week 10: What Made Boaz Special? / Eishet Chayil

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Why not approach Ploni Almoni?

1. Malbim to Ruth 2:1

בחרה יותר שכלתה תביא לחמה מלקט עניים שזכתה לה התורה... ובושה לגלות לפניו מחסורה... ולבל נאמר שלכן לא פנתה אל בועז מפני שיראה שישיב פניה ריקם, ע"ז הקדים שבועז היה מנהל אותה בלחם, אם מצד שהי' מודע ומכיר ואוהב, בין לנעמי בין לאישה, עז"א "ולנעמי מודע לאישה" [ו'מודע' ר"ל אוהבה ומכירה היטב, לא אח רחוק], וגם היה ממשפחת אלימלך, והוא בעצמו היה איש גבור חיל שכבר בארתי (בפ' יתרו י"ח כ"ה) ששם "אנשי חיל" כולל כל המדות הטובות ובכללם הנדיבות ושנאת הבצע, והיה איש גדול נודע בשם שעז"א "ושמו בועז," וא"כ בודאי לא היה מעלים עיניו משאר בשרו:

[S]he chose that her daughter-in-law should bring her bread from the gleanings of the needy, assigned to her by the Torah... And lest we say that she did not turn to Boaz because she feared that he would turn her back emptyhanded, the text prefaced this by saying that Boaz supported them with food, whether because he was the *moda*, a close acquaintance and a friend, whether for Naomi or for her husband, as it said, "And to Naomi there was a *moda* for her husband" [and *moda* means one who loved her and knew her well, not a distant brother], and he was also of Elimelech's family, and he himself was a *gibor chayil*, a term which I have already explained in Exodus 18:25 to include all good traits, including generosity and rejection of profit. And he was a great man, with a reputation, as it says, "And his name was Boaz." If so, he certainly would not have turned his eyes from his family.

An attempt at seduction?

2. Rashi to Ruth 3:8

והיא אחזתו ולפפתו בזרועותיה:

She held him and embraced him in her arms.

3. Talmud Yerushalmi, Peah 8:7

"ורחצת וסכת ושמת שמלותיד" - וכי ערומה היתה!? אלא אלו בגדי שבתה.

"And you shall wash and anoint and place your clothing" – Was she unclothed!? Rather: this meant her Shabbat clothing.

4. Midrash, Ruth Rabbah 5:12, 5:15

"ורחצת" מטנופת עבודת כוכבים שלך, "וסכת" אלו מצות וצדקות...

"ויאכל בעז וישת וייטב לבו," למה 'וייטב לבו'? שבירך על מזונו. ד"א וייטב לבו שאכל מיני מתיקה אחר המזון שהיא מרגלת לשון לתורה. ד"א 'וייטב לבו' שעסק בדברי תורה שנאמר (תהלים קי"ט) "טוב לי תורת פיך," ד"א 'וייטב לבו' שהיה מבקש אשה, שנאמר (משלי י"ח) 'מצא אשה מצא טוב.'

"And you shall wash" from the dirt of your idolatry, "And you shall anoint" refers to mitzvot and acts of righteousness...
"And Boaz ate and drank, and his heart was good" – What is "And his heart was good"? That he blessed upon his food. Or "he his heart was good" by eating sweets after the food, which aids the tongue in Torah. Or "his heart was good" by involving himself in Torah, as in Tehillim 119, "The Torah of Your mouth is good to me." Or "his heart was good" in that he sought a wife, as in Mishlei 18, "One who finds a wife finds goodness."

5. Malbim to Ruth 3:9

"ותאמר אנכי רות אמתך," ר"ל בל תחשוב זאת לפריצות אם נקבה תסובב גבר כי אני אמתך, שכמו שיש קשר בין האמה העבריה ובין האדון שמחויב ליעדה כן יש קשר ביני ובינך מצד מצות יבום...

"And she said: I am Ruth, your maidservant." Meaning: Lest you think it immodest if a woman seeks a man, for I am your maidservant. Just as there is a bond between a Jewish maid and the *adon* who must redeem her, so there is a bond between me and you, as part of the mitzvah of *yibbum...*

6. Dr. Yael Ziegler, נעמי, תמר ובנות לוט: המשכיות בכל מחיר

נעמי מן הסתם משוכנעת כי אין דרך ישירה יותר כדי להשיג את מבוקשה. בעוד בעז קיבל על עצמו לספק לרות מזון, נראה כי את האחריות לביטחונה של רות (דהיינו נישואים וצאצאים) הוא מותיר לד'... נראה כי תכניתה של נעמי מבוססת על תקדימים מקראיים משמעותיים. ישנם מספר מקרים משמעותיים בהם נשים נואשות משתמשות בתחבולות בוטות ונועזות על מנת להבטיח לעצמן המשכיות...

Presumably, Naomi was convinced that there was no more direct way to achieve her goal. While Boaz had accepted upon himself to provide food for Ruth, it appears that he left to Gd responsibility for Ruth's security (meaning, marriage and children)... It appears that Naomi's plan was based on meaningful biblical precedents. There are several meaningful cases in which desperate women make use of direct, bold tactics to secure continuity for themselves...

7. Midrash, Bereishit Rabbah 51:8, Answer #2

. א"ר יהודה בר סימון נעשה להם מעין דוגמא של עולם הבא, היך מה דאת אמר (יואל ד) והיה ביום ההוא יטפו ההרים עסיס. Rabbi Yehudah bar Simon said: They had a model of the next world, like Yoel 4, "On that day, the mountains will drip syrup."

8. Rashi to Bereishit 19:33

יין נזדמן להן במערה להוציא מהן שני אומות:

Wine was made available for them in the cave, to produce two nations.

9. Rabbi Eliyahu Mizrachi to Bereishit 19:33

יש לתמוה, אם כן איך הניח דעת מי שאמר בבראשית רבה (בראשית רבה נא, ח) "ומניין היה להם יין במערה, אלא ממה שהיה להם היין מרובה היו כונסין אותו במערות", ותפש דעת רבי יודן בן רבי סימון שאמר... שנראה מזה שכל כוונתן לשם שמים ולפיכך הוצרך הקב"ה להזמין להם מעיין של יין? ויש לומר, שדעת הרב היה שאף לדברי האומר לדבר זנות נתכונו, זימן להם ד' מעיין היין כדי להוציא מהן שתי אומות הללו...

One should be surprised – if so, how did [Rashi] abandon the view in Bereishit Rabbah of "How did they have wine in the cave? Because wine was plentiful for [Sdom], they brought it to the caves," taking the view of Rabbi Yuden ben Rabbi Simon, who said... making it appear that their intent was for heaven and so Gd needed to provide a spring of wine for them? And one could say that the master's view was that even according to the view that they intended promiscuity, Gd provided a spring of wine for them in order to produce these two nations from them...

10. Wine for the daughters of Lot

https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/909399/

Boaz Reacts

11. Malbim to Ruth 3:10

...אראשין שעשית עם בעלך בעת שנשא אותך שבחרת לקחת איש מזרע ישראל...

The first kindness you performed with your husband when he married you, that you chose to take a Jew...

12. Talmud, Sanhedrin 19b-20a

תוקפו של יוסף ענוותנותו של בועז, תוקפו של בועז ענוותנותו של פלטי בן ליש.

The great achievement of Joseph was the least achievement of Boaz; the great achievement of Boaz was the least achievement of Palti, son of Layish.

13. Midrash, Ruth Rabbah 7:1

"ויאמר אל יודע כי באה האשה הגורן" - למי אמר?... כל אותו הלילה היה בועז שטוח על פניו ואומר, "רבון העולמים גלוי וידוע לפניך שלא נגעתי בה, כן יהי רצון מלפניך אל יודע כי באה האשה הגורן ולא יתחלל בי שם שמים."

"And he said: Let it not be known that a woman came to the granary" – To whom did he says this?... All through that night, Boaz was outstretched on his face, saying, "Master of the Universe! It is well-known before You that I did not touch her. May it be Your will that it not be known that a woman came to the granary, and let not the Name of Heaven be desecrated due to me."

14. Midrash, Ruth Zuta 3:13

שלשה נשבעו ליצרן, יוסף ובועז ופלטי בן ליש...

Three foreswore their natures: Joseph, Boaz, and Palti ben Layish...

15. Dr. Yael Ziegler, הצעה לא צנועה

הבירור של בעז לגבי זהותה של רות מפתיע כאן במיוחד, וזאת בהתחשב בכך שישנה אווירה מינית טעונה ובכך שנשים נתפסו כאובייקט מיני במהלך תקופת השופטים .לשאלתו של בעז יש בדיוק את התוצאה ההפוכה על רות. היא מאפשרת לרות לשקם את זהותה, בכך הוא מרומם אותה אל מעבר לאובייקט מיני.

Boaz's clarification of Ruth's identity is especially surprising here, considering the loaded sexual atmosphere and the fact that women were viewed as sexual objects during the era of the Judges. Boaz's question had precisely the opposite result for Ruth. It enabled Ruth to restore her identity, elevating her to something more than a sexual object.

16. Shemot 18:21, Melachim I 1:42, Shemuel II 24:9, Divrei haYamim I 26:8, Yirmiyah 15:13

ועתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שונאי בצע

עוֹדַנּוּ [יואב] מָדַבֶּר וָהָנָּה יוֹנַתַן בֶּן אֶבְיַתַר הַכֹּהֶן בַּא וַיֹּאמֵר אֲדֹנִיָּהוּ בֹּא כִּי אִישׁ חַיִל אַתַּה וְטוֹב תְּבַשֵּׂר:

ותהי ישראל שמנה מאות אלף איש חיל שלף חרב ואיש יהודה חמש מאות אלף איש:

ואחיהם איש חיל בכח לעבדה

חילך ואוצרותיך לבז אתן לא במחיר ובכל חטאותיך ובכל גבוליך:

And you will see from the nation anshei chayil, Gd-fearing, men of truth who despise profit

[Yoav] was still speaking, and Yonatan ben Evyatar haKohen came, and Adoniyahu said, "Come, for you are an *ish chayil*, and you will speak good news."

And the Jews were 800,000 ish chayil, swordsmen...

And their brothers were ish chayil, with strength to work.

I will give your *chayil* and your storehouses to be despoiled, not sold for a price...

17. Radak to Melachim I 1:42

איש חיל אתה – כלומר אדם זריז וטוב

You are a man of chayil - meaning, energetic and good

18. Mishlei (Proverbs) 31:1-9

19. Talmud, Berachot 10a

?הו משום רבי שמעון בן יוחי, מאי דכתיב פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה, כנגד מי אמר שלמה מקרא זה? Rabbi Yochanan cited Rabbi Shimon bar Yochai: What is the meaning of, "She opened her mouth with knowledge, and the Torah of generosity is on her tongue?" Opposite whom did Shlomo recite this sentence?

20. Ibn Ezra to Mishlei 31:1

בתחלת הספר הודיע כי יסרו אביו על החכמה וספר כאן שיסרתו אמו בת שבע אחר מות אביו ללמדו חכמה The beginning of the book said his father rebuked him for wisdom; here it says his mother, Batsheva, rebuked him after his father died, to teach him wisdom.

21. More on the connection of Mishlei 31 and Ruth https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/744924/

22. Malbim to Mishlei 31:10

ויש מי שנפשו מוכנת למדות טובות ותכונות מאושרות מתולדה, ויש מי שנפשו תקנה מדות טובות ותכונות מאושרות ע"י לימוד והרגל. על הראשון אמר אשת חיל מי ימצא, שזה דומה כמוצא מציאה בלי יגיע כפים. ועל השני אמר ורחוק מפנינים מכרה, שמי שרוצה לקנות אותה ע"י עמל והשתדלות, היא רחוקה יותר מפנינים, שמקומם במצולות ים רחוקים וצריך לעבור ימים רחוקים ולרדת לעמקי מצולות, כן צריך ע"ז זמן רב ומעשים רבים ולרדת לעמקי תהום הנפש להוציא הכחות המשובחות הנסתרים בה במצולותיה ולדלותם על פני חוץ:

There is one whose spirit is prepared for good attributes and positive traits from birth, and there is one whose spirit acquires good attributes and positive traits via study and habitation. For the first he said, "A woman of *chayil*, who can find?" For this is like finding something without hard work. And of the second he said, "Her worth is far greater than pearls," for to one who wishes to gain her via struggle and work, she is more remote than pearls, which are located in the distant depths of the sea, and one must cross distant seas and descend to the deep depths. So, too, this requires a great investment of time and many deeds, and to descend to the depths of the soul to produce praiseworthy forces which are hidden in her depths, and to retrieve them to the outside.